

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA2019/Imm. 211
07. november 2019
Mikivisuk Thomassen

Kalaallit qimmiata aammalu qimussersuartoqartarneratalu qanoq ililluni kulturikkut piujuartinneqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik inatsisartut aalajangiiffigisassaatur siunnersuut. Susasaqartut peqatigalugit misissuineq ingerlanneqassaaq, misissuinerlu inatsisartunut agguanneqarumaarluni.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut)

Siullertut qujarusuppunga siunnersuuteqartumut.

Qimmit qimuttut pillugit siunnersuumi takuneqarsinnaavoq qimmit qimuttut qanoq nunatsinni amerlatiginersut, saqqummiussami maluginiarpara qimmit qimuttut, aammalu Avannaata qimussersuartarnek pillugu ataatsimut saqqummiunneqartut. Inuit Ataqatigiinniillu isumaqarpugut pingaaruteqartoq qimmit qimuttut immikkut illersorneqarnerat sammineqartussaasoq, aammalu Avannaata qimussersuartarnek immikkut aamma pitsaasumik eqqartorneqarsinnaasoq.

Qimusseq – qimussersoq qimminik akuneqanngitsunik qimuttulik kulturitsinnut – kikkunitsinnut kinaasutsitsinnullu attuumassuteqarluinnaqqissarnini pissutigalugu uagutsinnut pingaaruteqartupilorujussuuvoq. Naggueqatittalu nalaataanik nalaataqassanngikkutta qimusseq qimminik akuneqanngitsunik qimuttulik erialgalugu paarilluaqqissaartariaqarparput.

Qimusseq qanga siulitta Inunnik taasimasut inuuniarnerannut pingaaruteqarluinnaqqissaartu-usimavoq pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq; Qaannap saniatigut, qimusseq ukiorsuarmi takeqisumi angallataallunilu inuussutissarsiutaalluni piniutaalluartsuusimavoq, ukiuni arlalinni qimmeq taanna qanittuaraallugu najortiguarsimasarput, ullumikkut suli piniartoqarfinni pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq.

Naallu nunatta ilarujussuani qimusseq ullumikkut suli taamatut pingaarutilittut inissisimagaluartoq, pingaartumik avanersuarmi, nunaqarfinni, piniartoqarfinni aalisartoqarfinnilu, taamattoq ullumikkut pingaarutaa qangatut ikkunnaariartulersimasutut oqaatigineqartariaqarpoq.

Naluneqanngitsutut ullumikkut qimusseq unammillertinik ulikkaarpoq, unammilertit aamakorsuit: Umiarsuit, aquuteralaat, kilisaatit, snescooterillu, ipad, pinnguaatit atortorissaarutilu nutaaliaasut assigiinngitsorpassuit.

Atortorissaarutilli nutaaliaasut saniatigut aammattaaq nalunngilarput silaannaap allanngoriartornera – tassalu silap kissakkaluttuinnarnera qimmimik qimuttumik atuisinnaanermik killiliisut unammillertitut taaneqarsinnaalersimasut ilagilluinnalersimavaat.

Tamanna pillugu Inuit Ataqatigiinniit kommunit kalaallit qimmiinik qimmeqarfiusut kaammattorusuppagut kalallit qimmitta ulluinnarni atugarisaannik pitsanngorsaataasinnaasunik piaartumik iliuuseqarniaqqullugit, qimmillu illoqarfiup avataanut inissinneqartalernissannik aalajangersimanerminnik eqqarsaqqilaaqqullugit.

Taamatulli oqariarluta pinngitsoorusunngilagut aamma qimussersuaqartarneq pillugu oqaaseqalaassalluta; qimussersuaqartarneq ajunngilluinnarpoq, isumaq immi ajunngilluinnarpoq aamma kattuffiup tamanna nammineq oqartussaaffigaa akisussaaffigaa. Isumaqarpugullu aningaasaliiffigineqartarnera pitsaasumik aaqqiiffigineqassappat susassaartut oqaloqatigiilluartariaqartut., Inuit Ataqatigiinniit saqqummiusaa pingaaruteqartoq qimmit qimuttut illersorneqarnera pillugu immikkut sammineqarnissaa; aammalu Avannaata qimussersuaqartarnera pillugu ataatsimiititaliami immikkut pitsaasumillu peqqissaartumillu suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Qujanaq.